

ES PEDRIS LLARG

Núm. 56
Juny
2001

Revista Municipal d'Informació i Cultura

BEGUR/ESCLANYÀ

Remodelació del carrer de Sant Pere, que tanca l'anella de vianants del nucli antic.

Revista Municipal
d'Informació i Cultura

Núm. 56
Juny 2001

* * *

Edició:

Ajuntament de Begur

Redacció:

Arxiu Històric Municipal
Bonaventura Carreras, 11
17255 Begur
Telèfon: 972 62 43 05
E-mail: llcosta@teleline.es
www.begur.org

Col·laboració:

Diputació de Girona

Serveis gràfics:

Imatge i Lletra, s.l.

Impressió:

Impremta Palé, SAL
Clavé, 35 - Palafrugell

Dipòsit legal:

Gi - 802 - 1987

* * *

Els conceptes i les opinions sostinguts en els articles signats que apareixen en **ES PEDRÍS LLARG** no representen necessàriament l'opinió d'aquesta revista.

Recordem que les pàgines d'**ES PEDRÍS LLARG** són obertes a tothom. Qualsevol persona que vulgui emetre llur opinió o col·laborar en la revista ha de lliurar els originals a la Redacció, fent-hi constar les seves dades personals i el seu telèfon, sense que això suposi cap compromís de publicació dels articles que no s'hagin sol·licitat expressament.

Alcaldia

La nova sala de plens

Quan aquest *Es Pedrís Llarg* arribi a les vostres mans ja s'haurà inaugurat la nova sala de plens. Aquesta segona fase de les obres de la casa de la vila, executades al llarg de la passada tardor i hivern, significa modernitzar un edifici ja de per si atractiu, però que presentava importants mancances.

Com a alcalde és per a mi una gran satisfacció veure el resultat final d'aquest projecte iniciat a final del 1997, la fita més important del qual és disposar d'una nova sala de plens que doni resposta a les necessitats actuals, és a dir, una sala gran i ben equipada que estigui a l'alçada de la resta de l'edifici. Cal afegir que amb aquesta reforma l'edifici disposa d'un ascensor, un pas més per complir amb les normatives que s'exigeixen.

Amb aquesta inauguració hom no pot evitar mirar enrere, per encarar el futur. Jo que ja les he vist de tots colors en una sala de plens, desitjo el millor per a aquesta nova etapa, que com més actes s'hi portin a terme, millor,

però sobretot que l'encert acompanyi tots aquells acords que s'hi prenguin, perquè el poble s'hi juga molt.

Finalment vull fer referència a un acord de ple del 29 de maig, un acord que donarà l'oportunitat que en els plens ordinaris els assistents tinguin la possibilitat de fer preguntes a tots els membres del consistori; s'obrirà així, encara més, l'Ajuntament al públic. La casa de la vila és la casa de tots, i aquest acord sens dubte ho reforçarà. Els actuals representants del poble estem contents de veure fet realitat un projecte necessari per a Begur, i si hi afegim aquest acord de tarannà totalment democràtic dotarem de vida les sessions plenàries. Reforcem la democràcia el segle XXI.

A tots els begurencs, i a tots els que ens visiten, l'alcalde d'aquesta petita vila us desitja un bon estiu.

CARLES ARNAU i FERRER
L'alcalde

Foto: Carreras.

Extracte d'acords

Comissió de Govern 27/02/01

- Atesa la necessitat de reforçar la brigada municipal en l'activitat de jardineria i manteniment elèctric, s'acorda contractar temporalment el Sr. Salvador Jaumet i Ferrer.

- S'aproven el pressupost i la contractació de l'obra de pavimentació de vials de la Urb. Sector Sud d'Aiguablava (6.470.000 PTA), i també la de Sa Punta i Cala del Rei (5.170.000 PTA).

Comissió de Govern 06/03/01

- S'aproven el pressupost i la contractació de l'obra de pavimentació del camí del Mas Rostei (9.940.000 PTA).

Comissió de Govern 13/03/01

- S'acorda contractar a l'empresa HPC Ibérica SA el subministrament d'una pista de *skateboard*, per un import d'1.727.934 PTA.

Comissió de Govern 20/03/01

- Es contracta l'empresa Enllumenats Costa Brava SL per als treballs d'instal·lació de nous punts de llum al carrer Clos i Pujol.

- Es contracta l'empresa Pere Giralt Sagrera SA per dur a terme l'obra de remodelació del carrer Clos i Pujol (3.486.546 PTA).

Ple 27/03/01

- S'aproven per unanimitat el projecte de camí de ronda Platja del Racó-Platja d'Illa Roja -aprovació definitiva- i l'inici del procediment d'expropiació dels béns i drets de finques afectades.

- S'aprova per unanimitat el projecte de camí de ronda Platja d'Illa Roja-Platja de Sa Riera tramès des de la Direcció General de Costes-Ministerio de Medio Ambiente. En aquest cas la corporació disposa de tots els terrenys necessaris.

- Vista la subhasta pública convocada, s'acorda per unanimitat adjudicar les obres de pavimentació asfàltica de la Urb. Punta Espinuda a l'empresa Servià Cantó SA, pel preu de 23.585.250 PTA.

- S'aprova per unanimitat adjudicar a l'empresa Anemco SL l'obra de construcció d'una sala polivalent a Esclanyà, pel preu de 44.473.497 PTA.

Ple 17/04/01

- S'aprova per unanimitat adjudicar a l'empresa Pere Giralt Sagrera SA l'obra de remodelació del carrer Sant Antoni, pel preu de 44 milions de PTA.

- S'aprova per unanimitat l'Ordenança General de convivència ciutadana i via pública.

Ple 29/05/01

- El Sr. Maurici Abad i Poveda, regidor a l'Ajuntament per part del Partit Popular, manifesta la voluntat de deixar l'esmentat grup i passar a formar part del Grup Mixt com a regidor independent.

- S'aproven per majoria els projectes de remodelació de la plaça Forgas i d'aparcament subterrani a l'esmentada plaça, amb una inversió aproximada de 240 milions.

D'aquests projectes cal destacar les següents millores per a la zona:

- Incorporació d'un petit giratori en la rasant de la carretera de circumval·lació amb la carretera de Fornells per ordenar el trànsit.

DEIXALLERIA MÒBIL

El primer i el tercer dissabte de cada mes, d'11 h a 13 h s'instal·larà una deixalleria mòbil a l'explanada del costat del cementiri per a dipositar-hi qualsevol mena d'objecte.

Seguretat

POLICIA LOCAL 972 62 42 00
972 62 34 78

MOSSOS D'ESQUADRA 088

INFORMACIÓ GENERAL 112
(Àmbit tot Catalunya)

- Millora de la imatge d'una de les entrades principals de la vila.

- Seguretat vial per als usuaris del servei de Sarfa.

- Soterrament dels contenidors (escombraries i recollida selectiva).

- Embelliment del mirador de la plaça Forgas, on hi haurà la possibilitat d'instal·lar un monument commemoratiu de Carmen Amaya.

- Segons subhasta pública convocada, s'acorda per unanimitat adjudicar les obres d'urbanització del sector industrial Riera d'Esclanyà a l'empresa Moviterra SA, pel preu de 202.661.884 PTA.

Alhora s'inicia expedient per a la venda de dues parcel·les industrials a l'esmentat sector de propietat municipal.

- S'aproven per unanimitat els convenis amb Creu Roja per a la prestació dels serveis de salvament i socorrisme a les platges en temporada d'estiu (24/06 - 9/09).

ATENCIÓ AL PÚBLIC DE L'ALCALDIA I REGIDORIES

Alcaldia: **Carles Arnau**
Governació / Hisenda / Comerç
De dilluns a divendres, matins de 9 a 2.

1r tinent d'alcalde: **Joan Català**
Urbanisme / Obres i Serveis
Matins: De dilluns a dijous, de 10 a 1
Dissabtes, de 11 a 1
Tardes: Dimarts, de 6 a 8
Dimecres, de 6 a 8 (Esclanyà)

2n tinent d'alcalde: **Francisco Vadillo**
Esports / Festes / Ràdio / Cinema
Dimarts tarda, de 6 a 8

3r tinent d'alcalde: **Neus Artiga**
Sanitat / Gent Gran / Activitats Casino
Dilluns matí, d'11 a 1

Regidoria de Serveis Socials i Consell Municipal d'Esclanyà

Montserrat Corredor
Dimarts tarda, de 7 a 8
Dijous tarda, de 2/4 de 4 a 5 (Esclanyà)

Regidoria de Turisme, Cultura i Joventut
Gemma Amiel
Dimarts tarda, de 5 a 7

Regidoria d'Ensenyament
Rosa Pérez
Dissabte matí, de 10 a 12
(Visites concertades)

Regidoria de Medi Ambient i Platges
Joan Garcia
Dilluns matí, de 12 a 1

Regidoria d'Activitats d'Esclanyà
Maria D. Torrent
Dijous tarda, de 5 a 7 (Esclanyà)

Nota: Es recomana concertar l'hora de visita amb antelació.

Obertura d'un període d'informació pública per proposar suggeriments i alternatives a la revisió del Pla General

L'actual Pla General vigent recull tot el planejament parcial provinent dels plans anteriors, i estableix per al seu desenvolupament un seguit d'unitats d'actuació en sòl urbà –fins a un total de 67– força detallades, amb imposició d'estàndards de sòls de cessió per dotacions comunitàries, completant les determinades pels plans generals o parcials anteriors.

La complexitat de dur a terme el desenvolupament d'un tal desplegament d'actuacions de planejament (en molts casos a través de plans especials de reforma interior, de gestió difícil) ha suposat que en els dos últims quadriennis només s'hagin tramitat dos PERI –i encara sense completar la compensació corresponent a un dels dos–, la qual cosa ha produït una paràlisi total pel que fa al desplegament d'aquests sectors.

A la vista de les diverses circumstàncies recollides en l'apartat anterior, es considera oportú endegar la Revisió del Pla General Municipal d'Ordenació, a fi d'assolir els objectius següents:

De tipus tècnic i administratiu

- Transcriure el Pla General Municipal d'Ordenació vigent sobre les noves cartografies disponibles en suport digital (1:5000 i 1:1000).

- Refondre en un únic document –sobre suport i bases cartogràfiques digitals– els diversos documents de planejament definitivament aprovats

que han modificat o desenvolupat el PGMO vigent:

- Modificacions puntuals del PGMO
- Plans parcials d'ordenació, en sòl apte per urbanitzar
- Plans especials d'ordenació, en sòl urbà
- Unitats d'actuació urbanística, en sòl urbà
- Projectes constructius d'infraestructures i serveis
- Adaptar els continguts del planejament vigent a les determinacions de la Ley del Suelo y Valoraciones del 1998 i del Pla Territorial General de Catalunya.

De simplificació de la gestió urbanística

- Fer operatiu el desplegament dels diferents plans especials de reforma interior i unitats d'actuació urbanística en sòl urbà.
- Incorporar al PGMO vigent els ajusts interpretatius que resultin de la seva transcripció sobre una nova cartografia digital, de major precisió i detall.
- Corregir petits errors materials de qualificació o classificació urbanística.

De model urbà i territorial

- Desplegar mesures de protecció en punts sensibles pel que fa a la configuració morfològica, paisatgística i ambiental del terme municipal:
 - L'entrada a Begur per la carretera de Regencós, a l'alçada del sector de Sa Roda.

- La vessant del Puig Rodó que cau sobre els penya-segats de la línia de costa, a Aiguafreda.

- La vessant sobre el marge dret de Sa Tuna.

- Ajustar els paràmetres edificatius i/o la definició dels àmbits de gestió per a les unitats d'actuació que es corresponguin amb els casos següents:

- En cas de modificació del model edificatiu actualment previst.

- En cas de canvis d'ús dominant originalment permès.

- Proposar actuacions que permetin vetllar per uns recorreguts per a viants segurs i accessibles.

- Ajustar les reserves de sòl destinades a espais lliures i dotacions per a equipaments.

- Incorporar reserves d'aparcaments com a clau específica dintre del sistema general viari, en superfície i/o en subsòl.

- Regenerar els límits entre els sòls urbans i els protegits del procés urbanitzador, i entre els sòls edificables i els espais urbans lliures.

- Posar en valor i protegir específicament cadascun dels sòls del terme municipal no aptes per a la urbanització i comprovar els nivells de protecció actualment previstos, per adequar-los a la legislació vigent.

- Garantir l'obertura de la vialitat per tal de completar el traçat d'una xarxa viària d'evacuació en cas d'incendis entre els diversos sectors i unitats d'actuació, que en aquests moments no tenen continuïtat.

Policia Local

Adquisició d'un nou vehicle

Plaça Forgas

El propassat dia 14 de maig es va presentar al Casal de Jubilats de Begur la maqueta del projecte de la plaça Forgas. Les obres, que començaran el proper mes de setembre, tenen un termini d'execució de nou mesos.

Millores al municipi

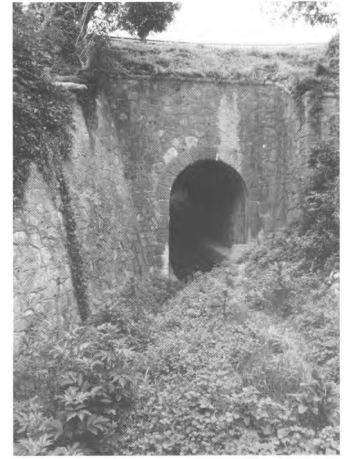
Arranjament del carrer Clos i Pujol.

Arranjament de la teulada del Casino Cultural.

Asfaltatge d'urbanitzacions per valor de 60.000.000 de pessetes.

Recuperació d'espais

L'Ajuntament de Begur està interessat a recuperar llocs emblemàtics del terme municipal. Com a exemples cal destacar la neteja de l'antic pont del Camí del Mar (a la foto) o l'antic pou del Mas d'en Pinc.

Donacions a l'Arxiu Municipal

Hem rebut de Marià Frigola el següent material, amb destinació a l'Arxiu Municipal: un cartell amb el text "La colònia escolar barcelonesa de 1925 a su fondista Mariano Frigola"; un diploma del Dia del Cinema, atorgat a Mariano Frigola Forgas, amb data 31 de gener de 1949; i una placa de l'esdeveniment anterior. Les tres peces descrites estan emmarcades.

Així mateix, Frigola ha fet donació a la llar d'infants Ses Falugues de Begur de cinc quadres de ceràmica amb motius infantils. Li agraïm ambdues aportacions.

Inici de les obres de la nova Sala Polivalent d'Esclanyà.

Registre civil

Naixements en el municipi de Begur durant el període comprès entre l'01-01-2001 i el 31-03-2001

Data	Nounat/da	Fill de:	
12-01-2001	Júlia Pérez i Martínez	Ramon Pérez Pérez	Mònica Martínez Carrió
19-01-2001	Judith Tortajada i Juanals	Juan Luis Tortajada Aguado	Mercè Juanals Domènech
29-01-2001	Eduard Rey i Calafell	Luciano Rey Pérez	Nina Calafell Sandiumenge
30-01-2001	Marc Leris i Palmada	Domènec Leris Baqué	Carmen Palmada Deulofeu
14-02-2001	Víctor Coris i Cobos	Jaume Coris Veray	Susana Cobos Rodríguez
15-02-2001	Maria de Lucas i Frigola	Martín de Lucas Calvo	Gemma Frigola Aragonés
15-02-2001	Pau de Lucas i Frigola	Martín de Lucas Calvo	Gemma Frigola Aragonés
20-03-2001	Gemma González i Reig	Manuel González Cruz	Rosa Maria Reig Masó

Defuncions i enterraments en el municipi de Begur durant el període comprès entre l'01-01-2001 i el 31-03-2001

Nom	Data	Municipi de l'òbit
Gertrude Keyzers Gretkowski	08-01-2001	Alemanya
Blas Villarejo Hermoso	09-01-2001	Girona
Antonio Fernández Amador	17-01-2001	Esclanyà-Begur
Joaquina Mayola Casademont	23-01-2001	Begur
Manuel Espelleta Salvador	24-01-2001	Begur
Mercedes Duran Estañol	10-02-2001	Begur
Paulino García Marí	23-02-2001	Girona
Francesc-Xavier Bofill Bernatallada	28-02-2001	Girona
Julio Cano Moratalla	28-02-2001	Esclanyà-Begur
Robert Chappuis	09-03-2001	Begur
Francisco Rangel Perea	26-03-2001	Girona

V Campanya Gastronòmica del Peix de Roca

Un any més el Patronat de Turisme de Begur ha organitzat la campanya gastronòmica del peix de roca, en la qual participen els següents restaurants: Aiguablava, Can Maurici-Es Castell, Comangau, Costa Brava, El Cau d'en Merlín, El Mito, Els Patis de Begur, Es Furió, Fonda Caner, La Cardina, Parador d'Aiguablava, Sa Punta, Sa Rascassa i Sa Tuna.

La campanya fou presentada pel gastrònom Pep Palau al restaurant Sa Punta el dia 5 d'abril. Posteriorment, el dia 3 de maig, es va fer un [se'n va fer un altre] acte de presentació a l'hotel Xalet Ritz d'Andorra.

A continuació reproduïm un article d'Enric Matarrodona publicat a *El Punt* el 7 d'abril passat.

Foto: M. Ruiz.

Acte de presentació de la campanya al restaurant Sa Punta, amb Pep Palau i Carles Arnau.

El peix el tenen de roca

Segons com es miri, és clar, Begur no és precisament un poble gaire ben posat en el mapa. Per descomptat que es tracta d'una apreciació que no té cap més valor que constatar que és un d'aquells indrets on has d'anar expressament. No és una població de pas, simplement. Ara bé, és molta, molta, la gent que, sobretot els mesos d'estiu, hi és de pas. Però ja fa un temps que els begurencs volen refermar la seva peculiar situació. I per la manera com es mouen segur que tenen clar que no en fan prou amb les platges i el conjunt històric. En volen més, cosa completament lícita i que a la llarga dona rèdit a tothom, als de casa i als que decideixen arribar-s'hi. Sempre ben disposats, és clar. Precisament, avui comença en aquests rodals begurencs la cinquena campanya gastronòmica del Peix de Roca (així en majúscules, pel sabor). No és res de l'altre món ni cap idea originalíssima. Només cal mirar, preguntar-se o consultar Internet i veure en quants indrets un dia o altre, una setmana sí i una altra també, estan disposats a organitzar el que sigui al voltant d'una taula. Ara com ara ja deuen ser infinits! Però no hi fa res que no siguin originals. De fet, Begur per si mateix té un toc especial. No ja ni pel peix de roca ni pels restaurants que el condimenten, que, com en totes les cases, hi ha de tot i ben variat. Deu ser una debilitat personal, si es vol malaltissa, però cada vegada que

m'acosto a Begur en surto més enlluernat. I no pas perquè tot el que hi ha, les reformes dels carrers que s'hi fan o els hotels emblemàtics que desapareixen em plaguin, no. Simplement perquè em sembla tenir la sensació que, de mica en mica, els vilatans han estat capaços d'anar-hi niant el que volen ser quan siguin grans. No fa pas tant de temps que Begur havia estat terra de conflictes, de disputes i querelles amunt i avall. La política, diuen uns. Això ha passat sempre, responen els altres.

Temps enrere i mirat des de fora tenies la sensació que hi havia (segurament hi eren) dos bàndols prou definits i prou ben enfrontats. Ara no tens pas aquesta sensació. Ni hi ha res que te l'evoqui. I això no deu voler dir, que consti, que hagin desaparegut les desavinences, les rancúnies i les travetes entre els convilatans, si és el més normal del món. Per descomptat que Begur no és tan diferent dels altres com per comparar-lo amb el que podria arribar a ser el paradís terrenal. Home, ben mirat, el racó de la platja de l'illa Roja podria ser ben bé un petit tastet de paradís! L'illa Roja i tantes altres cales i caletes. Com la platja d'es Racó, que no fa pas tant va ser àrea de disputa, primer, en definir el punt just del terme municipal i, més tard, arran de la dèria de fer-hi un port esportiu. Projecte que sembla que sortosament s'ha emportat el vent. Probablement, si

mai els begurencs es deixen posar formigó a alguna de les seves cales se'ls haurà acabat la setmana del peix de roca! Precisament, i com que un no sap mai si les casualitats fan les coses o a la inversa, és molt probable (bé, em diuen que està assegurat) que la presentació de la campanya del peix de roca es faci en terra de litigi, és a dir en terra del municipi veí. No fa pas tant, Pals i Begur estaven sempre a punt de brega per la ratlla. I no pas perquè sí, és clar. El turisme és el que és i representa el que representa i ha generat els interessos que ha generat. I als pobles, segons qui els governa, les coses van cap aquí, o cap allà. Curiosament, la campanya del peix de roca es va presentar dijous amb una cama a Pals i l'altra a Begur. Almenys així ho explicaven els experts. Bé, per ser escrupolosos deien que les habitacions de l'hotel restaurant Sa Punta eren al terme municipal de Begur i el menjador, a la part de Pals. Ara sembla que en aquest tema, si més no a Begur, hi ha tranquil·litat. Per raons òbvies en les quals deu haver contribuït el tarannà de l'alcalde, Carles Arnau. Dificilment els begurencs tornaran a tenir a la casa de la vila un personatge en què la capacitat de convenciment i de concòrdia sigui tan inversament proporcional a la destresa dialèctica. I se l'entén a la primera!

ENRIC MATARRODONA

Les raons d'una decisió

En aquest espai que em proporciona *Es Pedrís Llarg* vull aprofitar avui per comunicar als begurencs la meva dimissió com a militant del Partit Popular de Catalunya.

A partir d'ara continuaré com a regidor a la nostra vila, però ho faré com a independent, per la qual cosa passaré al grup mixt.

El que voldria que quedés clar és que continuaré defensant els interessos de tots els begurencs, en la mesura que pugui fer-ho, ja que com tots sabeu només tenim un sol representant a l'Ajuntament, encara que crec que fins ara no ha anat del tot malament, i algunes de les coses del nostre programa s'han anat fent realitat.

Per altra banda voldria demanar disculpes a les persones que ens van votar perquè ens presentàvem pel Partit Popular, i per descomptat que davant de qualsevol cosa que necessitin de mi o del meu grup continuarem estant a la vostra disposició.

Un dels principals motius d'aquesta dimissió és la poca consideració d'aquest partit cap a la nostra candidatura i el nostre poble, i per tant, com que el que sempre hem volgut tots els integrants del grup és el millor per a Begur i Esclanyà, crec que això és el millor que puc fer.

Aprofito per reproduir la carta que vaig adreçar a la direcció del PP:

"El motiu del present escrit és comunicar-vos la meva decisió de presentar la dimissió irrevocable com a representant del Partit Popular a l'Ajuntament de Begur, així com donar-me de baixa com a afiliat a aquest partit.

M'ha dolgut molt prendre aquesta decisió després d'haver militat en aquest partit durant 23 anys i ser-ne un dels fundadors a la província de Girona.

Foto: Carreres.

També us faig saber que no deixaré el lloc de regidor a l'Ajuntament de Begur i que passaré al grup mixt, amb la finalitat de poder preparar-me per a les properes eleccions, en les quals presentarem, juntament amb el meu grup de col·laboradors, una llista d'independents o formarem part d'alguna altra llista en què només es tingui en compte els interessos del nostre poble.

El principal motiu d'aquesta dimissió és la poca sensibilitat i la nul·la ajuda del Partit Popular cap a la nostra candidatura, així com cap al nostre poble.

Donant per acceptada aquesta dimissió, us saluda atentament".

MAURICI ABAD POVEDA
Regidor de l'Ajuntament de Begur

Una actitud coherent

Llegeixo al diari que Maurici Abad acaba d'abandonar el partit polític al qual fins ara pertanyia. Llegeixo també que justifica la seva decisió argumentant no sentir-se recolzat per l'esmentat partit de la forma i concepte com ell imaginava que seria.

Tot ha sigut molt ràpid i no tinc pràcticament temps d'intentar una petita anàlisi sobre tot plegat; tan sols un comentari per felicitar no només en Maurici sinó també tots els que tenen pebrots d'abandonar un partit que, de fet i de vots, és al poder, que dona una certa tranquil·litat de triomf burgès i que a pesar de tot abandonen per un criteri que –en el seu cas– creuen que només afavorirà Begur.

Ignoro, des d'aquí, si aquest gest aproparà en Maurici a un altre lluitador begurenc i tan amic com ell: Carles Arnau, l'actual alcalde de Begur. Aquestes competències ja no són a les meves mans; tots dos estimen Begur siguin quines siguin les perspectives i això, després de tot, és l'únic que compta.

El gest d'en Maurici ens apropa. En el meu cas particular, m'enorgulleixo de ser el seu amic.

JORDI VALLVÉ

Activitats Esclanyà

De les diferents activitats que es realitzen al llarg de l'any a Esclanyà, com poden ser alfabetització, català, labors, brodats, animació infantil, caminades populars... em concentraré només en les que s'han fet d'una manera més puntual, menys continuada, i concretament el primer trimestre de l'any.

En primer lloc, el dissabte 17 de febrer, en l'activitat d'animació infantil, la

mainada –i també algun de gran– es varen disfressar i varen fer una ambientació de carnaval una mica a l'estil americà: tot cantant i fent xerinola es varen passejar per alguns carrers d'Esclanyà; la gent sortia de les seves cases a veure'ls i els regalaven xocolata, lllaminadures...

El diumenge dia 25 març a la tarda vàrem celebrar la festa de l'arbre plantant-ne dos en el pàrquing del nucli antic. En aquest acte la Comissió de Festes d'Esclanyà va aprofitar per donar a conèixer i repartir adhesius amb el nou logotip d'Esclanyà. Aquest logotip trobo que és elegant, senzill, sense pretensions. Per a la seva creació la Comissió de Festes ha comptat amb la col·laboració i el disseny d'un artista del nostre poble: em refereixo a l'Enric Giralt, a qui aprofito per agrair, en nom de tota la comissió, la seva col·laboració.

Quant a les caminades populars, tenen força èxit. A cada caminada hi participen entre 30 i 40 persones, de totes les edats. Es fan l'últim diumenge de cada mes de primavera i tardor. El febrer vàrem anar al mirador de Sa Roda de Begur i el març a la font de la Teula de Palafrugell. En el moment de tancar aquesta edició d'*Es Pedrís Llarg* encara no hem fet la del mes de maig, però està previst anar a Torrent.

El dilluns 18 de juny es farà la inauguració de l'exposició de la feina feta durant tot el curs en labors i brodats, i la mostra estarà oberta a les tardes fins al final de la mateixa setmana.

He deixat per al final l'"Espai de Joc: relació pares/mares-fills/filles", que són uns tallers de música, de contes i de massatges per a mainada de fins a 6 anys amb la participació dels seus pares i/o mares. Tal com el nom indica, en aquests tallers el que es vol potenciar és la relació entre pares i fills. Alguns s'han fet a Begur i d'altres a

**Animació infantil:
Carnaval.
(17/02/01)**

**Festa de l'arbre.
(25/03/01)**

**6a Caminada Popular
Sa Roda - Begur.
(25/03/01)**

7a Caminada Popular.
Font de la Teula - Llofriu.
(29/04/01)

Espai de joc:
Relació pares/mares - fills/filles.
Taller de música.
(nens i nenes de 3 a 6 anys).

Esclanyà, intentant buscar el lloc més adequat. Es tracta d'un projecte del Consell Comarcal al qual l'Ajuntament de Begur ha donat el seu suport, però que no s'hagués pogut fer realitat si no s'hagués comptat amb la col·laboració, totalment desinteressada, dels mestres i de l'AMPA de les escoles L'Olivar Vell d'Esclanyà i Dr. Arruga de Begur, i de la llar d'Infants Ses Felugues, així com del pediatre i la infermera de l'ambulatori de Begur. Sé que en algun taller hi ha certs contratemps, però suposo que les primeres vegades són això, la inexperiència i no tenir-ho tot previst. Malgrat aquests entrebancs, els tallers en general han funcionat, han agradat i crec que han sigut molt enriquidors tant per als pares i fills com per als professionals que hi han participat.

MONTSERRAT CORREDOR I DURAN

Ecologia des de l'escola

A principi d'aquest any se'ns va proposar col·laborar en el Projecte Rius, que té com a objectiu millorar la salut dels nostres rius mitjançant l'estudi de les seves conques durant cinc anys. Aquesta iniciativa va començar l'any passat amb la participació de diferents administracions (Generalitat, Diputació, consells comarcals...) i altres organitzacions ciutadanes (centres culturals, excursionistes, ecologistes, escoles...). Després de valorar el temps que hauríem de dedicar a l'activitat, només dues visites cada curs, comparat amb el valor educatiu i pedagògic que proporcionaria als nostres alumnes, ens hi vàrem comprometre i n'estem molt contents. Sota la supervisió d'Elena Padró, biòloga del Museu de Torroella de Montgrí, els nens i nenes van fer tot un treball d'investigació, en el qual van estudiar els aspectes següents:

- Localització geogràfica del tram de la riera: mapes, esquemes...
- Característiques físiques i químiques de l'aigua: PH, nitrats, duresa, transparència...

- Organismes del riu: plantes aquàtiques, peixos, amfibis, rèptils, mamífers, invertebrats...
- Índex biològic: l'estat de salut del riu.
- Índex de qualitat del bosc de ribera.
- Presència de col·lectors.

A primera vista, durant la primera inspecció, ens va fer l'efecte que l'aigua era força bruta i que no hi trobaríem organismes vius a part de la vegetació. Però després del treball de camp, ens vam sorprendre per la diversitat i quantitat d'espècies vegetals i animals que hi viuen. I quan vam analitzar l'aigua ens vàrem adonar que era molt transparent i que no estava contaminada.

L'Elena ens va explicar, entre moltes altres coses, que la troballa de tritons palmats no era gaire freqüent, i que volia dir que la riera gaudeix de força bona salut.

I per això volem fer una crida des de la nostra escola:

SI US PLAU, NO EMBRUTEU LA RIERA!

Els alumnes i professors del CEIP L'Olivar Vell

Fi de curs del Taller de Labors

Un any més el taller de labors dirigit per la professora Montse Henarejos ha finalitzat el curs amb l'exposició dels treballs realitzats per les seves alumnes. Aquest any el taller ha emplaçat provisionalment les seves classes a l'edifici Escoles Velles, a causa de les obres de remodelació que han tingut lloc en el Casino Cultural, seu de l'Escola d'Adults i dels diferents tallers organitzats cada any pel nostre Ajuntament, i on retornaran el proper curs, una vegada finalitzat el període estival.

Acte de la inauguració de l'exposició que clou el curs del Taller de Labors.

Diada de Sant Jordi

La biblioteca Salvador Raurich

commemora els 10 anys del seu nou emplaçament

En la diada de Sant Jordi la biblioteca Salvador Raurich va complir el seu 10è aniversari en la nova seu de l'edifici Escoles Velles.

Ara fa deu anys la biblioteca va emprendre un nou camí envers la modernització. En aquest moment està dotada d'un fons de més de 10.000 volums, tot un seguit de publicacions periòdiques, CD, VD, ordinador per realitzar treballs i Internet a disposició dels usuaris.

Cal dir que després de 10 anys hem entrat en una nova etapa: el

món d'Internet, en què la biblioteca uneix al fons bibliogràfic la consulta informàtica.

Per tal de celebrar aquest aniversari, i a la vegada animar els usuaris que tot just comencen la seva etapa estudiantil a fomentar l'ús de la biblioteca, es va organitzar un concurs de punts de llibre.

El concurs va ser molt reeixit i hi van participar tots els alumnes de les escoles Dr. Arruga (Begur) i L'Olivar Vell (Esclanyà), a les quals donem les gràcies per la seva col·laboració.

Exposició dels punts de llibre presentats al concurs.

Caminades Populars

El propassat diumenge 1 d'abril, el Grup de Festes va organitzar una caminada popular a les Coves de Ses Falgues, i el diumenge 6 de maig una altra a El Semàfor.

Ambdues van tenir molt d'èxit i molta aflluència de gent, la qual cosa fa que ens anem a continuar organitzant aquestes excursions.

Grup de Festes de Begur

Terricabras presenta *El Autonomista a Begur*

El catedràtic de filosofia de la Universitat de Girona i director de la Càtedra Ferrater Mora de Pensament Contemporani Josep M. Terricabras va presentar el proppassat dia 25 de març, al Centre Cultural Escoles Velles, el darrer llibre de l'arxiver de Begur Lluís Costa. L'obra, que porta per títol *El Autonomista: el diari dels Rahola. Els orígens del periodisme modern a Girona (1898-1939)*, analitza la història d'un periòdic de llarga vida. Tots els grans esdeveniments del país, de la ciutat de Girona i les seves comarques es reflectiren a les seves pàgines, però *El Autonomista* no fou només el mirall d'aquella societat, sinó que formà part de l'entrellat social; no va ser un instrument passiu, molt al contrari, va esde-

venir protagonista rellevant de la història gironina.

En l'acte de presentació el professor Terricabras reflexionà al voltant del paper dels mitjans de comunicació, en clau històrica i també en clau de present. L'autor, Lluís Costa, ressaltà la funció de noticiari del diari i el seu protagonisme com a òrgan informatiu comarcal. Així mateix, féu una selecció de notícies referides a Begur i publicades a *El Autonomista* i va repartir una mostra de tres exemplars del diari. També van participar a l'acte l'alcalde de Begur, Carles Arnau, i el president de la demarcació de Girona del Col·legi de Periodistes de Catalunya, Enric Matarrodona.

Casal d'Estiu 2001

Estem a les portes d'un nou estiu, i per tant es torna a posar en funcionament el Casal d'Estiu.

Cada any que passa aquesta activitat es va perfeccionant i s'intenta que tot funcioni el millor possible per al bé de tothom; creiem que aquest objectiu es va aconseguint, i esperem que el Casal d'enguany agradi a tothom.

Informació i inscripcions:

Ajuntament de Begur, de 9 a 14 h, de dilluns a divendres, del 21 de maig al 15 de juny.

Sessió informativa per als pares i mares:

Divendres 8 de juny, a les 9 del vespre, al Casal de la Gent Gran.

Horari:

Juliol i agost, de dilluns a divendres de 9 a 13 h i de 16 a 20 h.

Regidoria d'Ensenyament

Rodatge d'una pel·lícula a Begur

El film *Mi casa es tu casa* s'ha estat rodant aquests dies a Begur, amb el consegüent rebombori i l'expectació que generen aquesta mena d'esdeveniments.

Es tracta d'una pel·lícula dirigida per Miguel Álvarez i que compta, entre d'altres, amb els actors Jorge Bosch, Fanny Gautier, Rosana Pastor i Chete Lera. Begur hi ha aportat el seu magnífic entorn i un bon nombre de figurants, que han pogut comprovar com és el món del cinema des de dins.

No és el primer cop que Begur es converteix en escenari d'una pel·lícula; recordem que a final dels anys 50 els begurens van poder veure de prop una de les grans estrelles de Hollywood, Liz Taylor, amb motiu del rodatge de *De repente, el último verano*.

Crida a la participació

El motiu que ha fet que em decidís a escriure a aquesta revista ha estat l'article del Sr. alcalde en el darrer número d'*Es Pedris Llarg* en què valorava la feina i l'esforç de totes aquelles persones que de manera voluntària col·laboren en les associacions i activitats que es fan al poble.

Aquesta valoració m'ha fet adonar de la importància que té que tots hi col·laborem, cadascú dins les seves possibilitats; ja se sap que no tothom pot disposar del mateix temps, però segur que sempre es pot ajudar en alguna tasca: moltes es solen fer en dies festius i no requereixen gaire esforç si tothom hi participa.

Des del mes de setembre de l'any passat formo part de la Junta de l'Associació de Mares i Pares de l'escola Dr. Arruga, ja que hi tinc un nen de tres anys i vaig pensar que era una bona manera d'involucrar-me en la comunitat escolar, i he pogut comprovar personalment l'esforç que fan i han fet totes aquelles persones que, d'una manera totalment desinteressada i a vegades poc reconeguda, col·laboren a organitzar i controlar totes les activitats extraescolars, festes, xerrades, etc.

Per això, i des d'aquesta revista, que arriba a totes les llars de Begur, vull fer una crida a tots els pares i mares, sobretot els que tenim nens en els

primers cursos de l'ensenyament, perquè us animeu a participar d'una forma més activa en l'associació de mares i pares de l'escola de Begur, ja que en definitiva és en benefici dels nostres fills i filles i també serveix per integrar-te al poble, conèixer altres persones i enriquir-te personalment en veure el resultat d'aquella activitat o festa en què els nens aprenen, juguen, es relacionen entre ells i s'ho passen bé.

HERMÍNIA GURILLO

Sa Tuna, font d'inspiració

Begur: Sa Tuna
V. Farnol

Begur:
Panorama de La Tuna i cap La Sal

V. Farnol

A Josep Obiols, record de Sa Tuna, 1923

Trenca l'horitzó l'espina pètria del drac.
Espadats negreus on nien fresques grutes
acaben de tancar la cala com si fos un llac
mentre pins recargolats d'arrels robustes
exhalen aroma de saba pel pendent obac.

A trenc de platja ressona el ròssec insistent
dels còdols remoguts per aigües juganeres.
Retrunyen i espeteguen sota embats furients.
Rellisquen i es refreguen sota onades planeres.

Roca rossa i roca fosca,
blau i verd lluents de sol,
mar d'argent sota la lluna:
hivern i estiu a Sa Tuna.

Seguir, de nit, la mar, de punta a punta
-Es Plom i Cap sa Sal!-, quan tot reposa
i allà on l'areny amb la pedra s'ajunta
copsar el respir del món en cala closa.

Ésser molts i ningú; i a cada cosa,
en les foscos de la fosca que munta,
dar-li un nom nou, sense alè ni pregunta.
I tenir por, com si ens colpís la llosa

d'un destí sense flam. Però gaudir
de l'únic so i de l'irreal tremir,
dels fòsfors conjugats que l'ull agenci

i dels mots que callem i el goig avenci
-I que mai no ens direm! I compartir
amb els estels innúmers, el Silenci.

JOSEP M. CARBÓ

J.V. FOIX
Del llibre *Sol, i de dol*

Marina de guerra a la vela

La guerra és una de les calamitats més punyents que poden esdevenir a un poble, a una nació, i té la poca gràcia d'ésser sempre buscada o sostinguda per l'home, amb l'afegit que poques vegades se'n coneixen els motius. Altrament, les epidèmies, les plagues, els terratrèmols, les erupcions volcàniques i les malvestats climàtiques també són calamitats molt punyents per a aquells que les pateixen, però llur origen és aliè a l'home i no cal capficar-se buscant-ne les causes. Tot això fa que la guerra sigui encara més abominable.

Quan les comunitats humanes estigueren prou organitzades i la navegació fou una activitat habitual, va sorgir la guerra al mar. Per lluitar contra la pirateria però també contra els vaixells de pobles enemics, s'hagueren de tenir naus preparades per a la guerra al mar. Sobretot per a aquelles nacions que tenen o han tingut imperis o colònies a ultramar, com Espanya, Anglaterra, Holanda i d'altres, la marina de guerra ha estat indispensable.

A l'antiguitat clàssica ja es construïren vaixells prou grans per portar veles, però l'abundància d'esclaus féu que el rem fos fonamental per poder fer les maniobres i aconseguir l'abordatge de les naus de l'enemic. Els grecs tenien una arma secreta que fins i tot avui és poc coneguda: el "foc grec", amb el qual miraven d'incendiàr els vaixells enemics. Durant molts segles, però, la guerra al mar tingué la seva base en l'abordatge i la lluita cos a cos. Les veles servien sobretot per navegar amb vent favorable.

A l'edat mitjana, les coses no havien canviat gaire. Les galeres foren les embarcacions d'aquell temps; eren de poc calat, llargues i estretes, i portaven una vela llatina i molts de remers. Els remers eren esclaus, presoners i condemnats els quals estaven amarrats als bancs. Totes les nacions de les ribes de la Mediterrània tingueren estols de galeres. La confederació catalanoaragonesa fou hegemònica a tota la Mediterrània i va sostenir un comerç marítim molt important. Els coneguts Roger de Flor i Roger de Llúria foren els caps dels estols de guerra catalans, i el Consolat de Mar fou la institució civil que va fer possible aquell comerç a terres llunyanes. Llavors, la corona catalanoaragonesa dominava l'illa de Sardenya, la de Sicília, Nàpols, tot el sud d'Itàlia i l'actual Grècia. Per tant, quasi tota la costa europea de la Mediterrània lluïa la bandera de les quatre barres. Però la guerra encara es basava en l'abordatge i el cos a cos; les maniobres es feien a rem i les veles continuaven servint per navegar amb vent favorable.

Amb el pas del temps, les galeres es van construir cada cop més grans, amb

remers enormes i gran nombre de remers. A la proa, hi posaren una peça d'artilleria que llançava alguna canonada mentre es feia l'aproximació a l'enemic. Però el tipus de guerra era el mateix: l'abordatge i la guerra cos a cos dins les embarcacions. Això, però, es va acabar. La batalla de Lepant fou l'última de la vella tàctica, i la de l'Armada Invencible, la primera de la nova manera de combatre al mar. Des de llavors, el vent ha exercit un paper bàsic i els almiralls han estat mariners competents a més de militars experimentats.

La batalla de Lepant, el 1571, en temps de Felip II, es va lliurar entre la flota dels turcs i una gran armada feta amb galeres espanyoles, venecianes, dels estats vaticans i d'altres. Era comandada per Joan d'Àustria, un fill il·legítim del rei d'Espanya, i els turcs foren derrotats. El combat tingué lloc al golf de Lepant, a Grècia, i el cèlebre escriptor Miguel de Cervantes hi va perdre una mà.

L'altra guerra naval important, també en temps de Felip II, l'any 1588, fou l'intent d'envair Anglaterra amb tropes que havien de passar el canal de la Mànega protegides per un gran estol de naus de guerra vingudes d'Espanya. Aquesta vegada el fracàs fou total i, malgrat tot, aquell estol de naus de guerra ha passat a la història amb el nom de l'Armada Invencible. I és que foren els anglesos els qui, amb llur sentit de l'humor, li donaren aquest nom, i fins i tot els mateixos espanyols, cofois i vanitosos, l'acceptaren, malgrat que oficialment a Espanya en digueren la Gran Armada.

La Gran Armada o l'Armada Invencible la va formar el rei Felip II construint gran nombre de galions i requisant vaixells a tota la costa de la península Ibèrica (també a Portugal), i va donar-ne el comandament al duc de Medina Sidonia. L'estol va salpar del port de Lisboa i, quan fou dins del canal de la Mànega, s'enfrontà amb els vaixells anglesos, els quals havien estat armats amb fileres de canons a coberta i van estrenar així la nova guerra al mar. Com que l'artilleria anglesa disparava més lluny, va mantenir allunyades les naus espanyoles sense entrar en l'antic joc dels abordatges mentre les castigaven seriosament, i amb una gran destresa marinera els barraren el pas de retorn a Espanya. Les tropes que haurien envaït Anglaterra i que s'esperaven embarcades a Flandes (Bèlgica) no pogueren moure's. A l'Armada Invencible no li restà altra solució que seguir navegant i fer la volta a les illes Britàniques. Hagueren d'aguantar, ja molt malmeses, les tempestes habituals del mar del Nord i, finalment, una part migrada d'aquell estol retornà a Espanya.

Fou llavors quan el rei digué aquella famosa frase de "Yo no he mandado a mis naves a luchar contra los elementos". Tothom se la va creure, sense adonar-se que no era altra cosa que tirar pilotes fora. No ens n'hem pas d'estranyar, però, si aquella gent era tan ingènua, desorientada i vanitosa que fins i tot acceptava l'expressió "Armada Invencible" que tot fent la riota els deien els anglesos.

Des de llavors, les naus de guerra foren pensades i construïdes per lluitar segons aquell nou procediment estrenat pels anglesos. Les galeres no duraren gaire temps més, i els estats europeus importants es gastaren els diners construint grans vaixells de tres pals i dues o tres cobertes farcides amb dotzenes de canons. El comandament d'aquelles armades era d'una gran responsabilitat, i la disciplina militar, especialment a Anglaterra, era molt rigorosa. Hi hagué poques batalles navals amb aquells vaixells. No hi havia comunicacions per ràdio i, per tant, hom desconeixia la situació de les armades rivals. Quan una nau o un estol sortia d'un port, la seva destinació mai no era coneguda. Diria que, en realitat, hom procurava no trobar-se amb l'enemic i que aquelles flotes tan cares servien més que res per atemorir els rivals i sobretot els territoris colonials.

L'èxit d'un combat depenia sobretot de l'habilitat marinera pel que fa a l'emplaçament enfront de l'enemic i a la possibilitat de maniobra segons la direcció del vent. Quan ja es tenia un bon emplaçament, hom disparava les bateries en el moment que les ones aixecaven el vaixell i els canons apuntaven cap enlaire. D'aquesta manera, disparaven sobre l'abordadura del vaixell enemic, mirant d'immobilitzar-lo. Finalment, si l'enemic no es rendia i calia enfonsar-lo, els canons disparaven a ras d'aigua, quan les ones feien baixar els canons: les bales rebotaven per l'aigua i anaven a petar prop de la línia de flotació del vaixell enemic.

Un gran combat naval d'aquest tipus fou la cèlebre batalla de Trafalgar, entre l'armada anglesa i una flota francoespanyola, que tingué lloc l'any 1805 a les costes de la província de Cadis. L'almirall anglès Nelson morí en el combat, però la victòria fou per a les naus angleses.

El vapor i els vaixells de ferro van acabar amb aquells grans velers i aquella manera de fer la guerra al mar. L'artilleria moderna també va arraconar aquells canons que es carregaven per la boca. Llavors tot fou molt diferent, sobretot quan hi hagué els submarins i, a més a més, l'aviació.

Els Fènix

Permetin-me que musicalment em presenti: durant deu anys de la meua vida juvenil he vist i conegut grups com els Mustang, Sírex, Salvajes, Lone Star, Dúo Dinámico, Cheyennes; privilegiadament, he vist actuar els Beatles i els Brincos a Barcelona; he presenciat una gravació de Cliff Richard i els Shadows, i un llarg etcètera. Fins als 17 i durant cinc anys, em vaig guanyar la vida cantant en grups amb més o menys fortuna (incloent-hi un pas per la televisió d'aquells anys, al programa "Salto a la fama").

Tot això treu cap perquè vull deixar clar el meu bon criteri musical i donar pas al que pretenc explicar, és a dir, una nit de Santa Reparada a la plaça de Begur, on vaig sentir per primer cop unes músiques versionades i sense mescles, pures, fortes i inexactes, particularment particulars, plenes de gresca i d'emocions totals; entre la gentada de la plaça vaig flairar i vaig sentir altres escenaris, altres entusiasmes, una passió que jo ja m'imaginava llunyana: eren Els Fènix. Em van deixar intervenir en una cançó i poques vegades m'he sentit acompanyat tan estranyament bé, tan diferentment il·lusionat a peu d'escena com em vaig sentir amb ells.

Aquest grup, sorgit cap al 62, va néixer quan nasqueren altres grups immortals, i va despertar quan l'Agustí Ponsatí va conèixer en Polo a col·legi amb el "Clac-clac-pum-pum", quan l'Agustí va servir-se del seu imprescindible germà Joan, quan tots tres van ser captats per la capitania i organització d'en Joan Pruneda, pare i mestre seu en aquells temps. D'aquella època són també en Pere Romaní, que –com a bon Fènix– tant de bo reneixi de les centres, i en Pere Farrò, mànager i amic profètic: Els Fènix existeixen i existiran.

Els Fènix no es van limitar a escoltar els Brincos i Tony Ronald. Van passar directament a fer que tots els escoltessin i els sentíssim en directe omplint les places, els patis d'enormes col·legis i les cintes de casset de nits felices i que encara rondan per aquí i per allà.

Jo no he conegut, ni tinc cap interès a fer-ho, festa o festeig en què Els Fènix no hagin donat el toc màgic, en què no hagin detingut d'alguna manera el temps, en què els anys joves no tornessin a ser-ho mentre ells tocaven.

Foto: Carreras.

Foto: Carreras.

En escena i fora d'escena, Els Fènix no són només ells sols, ells quatre i l'inacabable nombre d'amics que tenen. Es troben en primera línia de foc les seves dones: la Marta, la Presen, la Neus, la Lídia; tots els seus fills (entre ells en Ramon –el músic absolut–, fill de l'Agustí); els insubstituïbles Paco Visa i Xeix; el *bitxarraco* d'en Vicenç Dolz repartint il·lusions i entusiasmes (probablement ja coneixia la guapíssima Margarita, i un infinit etcètera en el qual Begur es troba inclòs.

La dècada sens dubte prodigiosa dels 60 va tenir els seus mestres:

Beatles, Rolling i més endavant Roxy Music, Bowie, Lou Reed... Els Fènix no són mestres, però han mantingut, mantenen i mantindran l'emoció total d'aquest estrany fenomen tan poc comú que consisteix a alegrar el cor de molta gent a la vegada.

Un cop vaig haver de marxar a Barcelona mentre Els Fènix tocaven a la plaça. Sortint ja de Begur vaig sentir "Tú me dijiste adiós", i, vés per on, gairebé em salten les llàgrimes.

JORDI VALLVÉ

Comptar amb els dits

–Vols dir, Xicu, que no faré els anys fins l'any que ve i sóc més jove? –va preguntar na Reparada al seu marit amb una certa il·lusió.

–Em penso que sí. Ho he preguntat al senyor Miliu, que ja saps que té estudis, i m'ho ha explicat –digué en Xicu–: diu que as segle sis, un frare va voler comptar els anys des del naixement de Crist i va fer uns càlculs per saber quin any va néixer. Llavors es comptaven els anys des de sa fundació de Roma i va convertir aquella manera de comptar a la des naixement de Crist. Però al segle sis encara es feien servir ses xifres romanes, aquelles dels pals, en les quals no hi ha es zero.

–Així no s'ha comptat sempre des del naixement des nen Jesús?

–No, i tampoc es comptava pertot arreu igual. A molts llocs es temps es comptava pels anys que manava es rei. Aquell frare va voler arreglar aquell desori amb bona fe però no va fer servir es zero i, a més, es va equivocar, perquè tal com ho va fer resulta que es rei Herodes, aquell del dia des Innocents, s'hauria mort ans de néixer es nen Jesús.

–I què té a veure tot això que m'expliques amb si sóc o no sóc més jove? –féu na Reparada–. Jo no m'ho acabo pas de creure però m'agradaria molt que fos veritat.

–És que en no fer servir es zero, tal com feien es romanes, resulta que es nens i ses nenes quan neixen tenen un

any des des primer plor. Com que això no és veritat, han de deixar passar un any. I així successivament fins a arribar a l'any 2000, en el qual Jesús no tindria 2.000 anys fins al primer de gener del 2001.

–Ara ho entenc –féu na Reparada–. Així és clar que sóc més jove! He de deixar passar l'any.

–Però quan tu vas néixer no ho va pas dir ningú, que tinguessis un any des del primer plor –va fer en Xicu–. Primer vas tenir unes hores; després uns dies, més tard vas ésser una nena de tres mesos i, finalment, al cap de 365 dies d'haver nascut vas fer un any!

–Igual que quan vas néixer tu o qualsevol altra criatura –digué na Reparada, una mica mosca en adonar-se que s'esfumava allò d'ésser un any més jove.

–Jo no ho havia sentit dir mai a ningú, això que ses criatures tenen un any des des primer moment que neixen. Com és que ara ens volen fer comptar d'aquesta manera? –digué en Xicu–. Celebrar el canvi de segle el 2001 vol dir precisament això.

–Ah, em penso que ja ho entenc! –exclamà la Reparada, posant una cara resplendent–, és que compten amb es dits!

–El senyor Miliu em va dir que comptar amb es dits només va bé per posar es números a ses cases d'un carrer, o per comptar ses ovelles d'un ramat, o els esternuts que fas... coses així. Però que no es pot fer servir per al que ell en diu “magnituds físiques”, com es temps, sa temperatura, es pes, sa distància, etc., perquè totes tenen o passen pel zero i comptant amb es dits no hi ha es zero.

–Doncs així per què ens volen fer creure que el segle no es va acabar amb l'any 1999, tal com ho vam celebrar tots, posant un 2 en lloc d'un 1 i

estrenant l'any 2000? –va dir la Reparada, que s'anava posant nerviosa.

–El senyor Miliu diu que hi ha molta gent que no entén res i es fan el savi. A més, jo penso que tot el que sigui una celebració, una festa, significa més consum, més vendes, i per això ens han fet celebrar dos finals de segle.

–Em penso que ara has posat es dit a sa nafra, Xicu –féu la Reparada–. A més a més, hi ha aquesta gent tan creguda que va pel món fent-se es savi i els manyacs com tu i com jo callem quan no hauriem de callar. Aquest dia hi havia una senyora a sa peixateria que volia endur-se dos quilos de rap pel preu d'un. Deia que sa balança no feia es quilo fins que no en marcava dos. És clar que no es va pas sortir amb la seva. Però tothom va callar excepte sa venedora.

–Tens tota sa raó, Reparada. Ja n'estic tip que en Jordi es posi tant ballader fent-se es savi ara amb això, després amb allò, i segurament tens raó quan dius que ell no sap res del que tan boqueja. No li aguantaré pas més cap fanfarronada.

–Ben pensat, Xicu, a veure si no et deixes convèncer tan sovint per ses idees d'en Jordi, que quasi sempre ho fa per prendre't es pel.

–Sí, noia, sí. Encara que no t'hagis pogut treure un any de sobre, ets sa meua Reparada de sempre. I què faria jo sense tu?

–Això, em preguntes? Que no ho saps, el que faries? Et passaries es dia entre siestes i xerrades. Au!, passa a asprar ses tomateres, que ja fa dies que s'esperen!

–Mira, Reparada, saps què et dic? Puja aquí dalt i balla!

El Doctor Hermenegild Arruga i Begur: records

“Nur der verdient sich Freiheit wie das Leben der täglich sie erobern muss” (1)

Johann Wolfgang von Goethe

Malgrat el cognom basc, els Arruga provenien de l'Aragó, on durant tres segles gaudiren de benestar, a l'àrea de Villamayor, fins que la Guerra Napoleònica devastà les seves terres i perderen llur hisenda. A sobre, el meu besavi, Matías, s'enrolà en el bàndol perdedor en la Guerra Carlista, i va acabar a Catalunya amb les tropes vençudes, pobríssim. El meu avi es costejà la carrera treballant en una barberia. Hermenegild, el meu pare, com a premi al millor expedient de la seva promoció, anà becat a París, des d'on una trobada casual el portà a Begur. I s'enamorà de Begur. I d'una begurenca. I es casaren, el 27 de juliol de 1914. Data memorable, no tant per l'esdeveniment a Begur, sinó pel que es tramava alhora a Viena, on l'emperador decidí la declaració de guerra, fet que es produí l'endemà.

Tant en temps de treball com de vacances, Arruga estava en contínua activitat. A sobre que bona part del temps de vacances es dedicava a visitar clíniques de l'estranger, mentre era a Begur no parava ni un moment. Com ens recordà Josep Pla, “estudiava la geologia del litoral, la botànica; apassionat per la fotografia, no hi havia racó que no hagués retratat [...] No era home de manifestacions espontànies, sempre contrari a la vanitat, l'exhibicionisme i, en definitiva, a la propaganda”. No va cercar premis. Però no els desdenyà.

Com digué un dels seus biògrafs, no afalagava el client; ni per això, ni per publicitat ni cap tracamanya veié un sol pacient. I a fe que visqué aclaparat per malalts, la majoria casos difícils. Singularment afectuós amb els que sofríen, els afligits i els desgraciats, era sorrut amb els amoixadors i els petulants. L'eminent oftalmòleg Galo Leoz, gran amic seu, opinava que Arruga era, a més d'un sentimental, un gran tímid. Un dia descobrí, però, que un miquel, un xiscle o una exhibició d'aspror constituïen una excel·lent cuirassa contra els corcons. Era un blindatge de sorrut, que encobria, però, una bondat generosa, una ànima sensibilíssima.

La comitiva dirigint-se a l'església.

Els nous esposos eixint del temple.

Metòdic, era d'una *self-discipline* inflexible, d'una puntualitat suïssa. Era exigent, sí. Però, qui podia reprotxar-li, si amb ningú fou tan exigent com amb ell mateix?

Com subtilment escriví Carles Sentís, “si no usava el títol que se li va concedir, pel que fa als títols com a of-

talmòleg, no renunciava a res. Era dur com una roca de mar brava (2), com un tros de la nostra costa... Estimava la mar tot i que més d'un temporal copejava la seva casa”.

De les seves estades a Begur, hi ha anècdotes delicioses. Pla recordava les trobades amb el llegendari Hermós. Minuciós com era, les exageracions –tant d'aquesta terra– el treien de polleguera. Una “guillotina verbal” de l'Hermós, però, el divertí d'allò més. Després d'acceptar la invitació a menjar unes sardines –que Arruga trobà boníssimes, i felicità el “cuiner”– s'organitzà una xerrada sobre diferents qüestions. L'Hermós la rematà preguntant: “Vostè, doctor, sap fer un foc de llenya o de carbó a la xemeneia d'una casa? No? Llavors no en parlem més: vostè sap poca cosa, no res!”.

Als vuitanta anys encara pilotava llanxes ràpides, a una velocitat i amb una destresa que, segons *sir* Stewart Duke-Elder, “aterri almenys un dels seus hostes”. Durant uns anys, la reina Elisabet de Bèlgica passà unes setmanes a Cap Rubí. També ella, potser, havia sentit esgarrifança, quan la llanxa passava a dos pams de les roques a tota màquina. A la reina li agradava anar amb Arruga a visitar pobles de l'Empordanet i passejar pels seus ca-

Al volant d'una de les seves "joguines".

rrers, on no la coneixien, car, fatigada per les contínues formalitats protocol·làries, com es trobava millor era passant desapercebuda. Un dia, tornant amb el meu pare d'un d'aquests passeigs, el motor començà a fer figa. S'aturaren en una estació de servei. El meu pare baixà del cotxe; la reina restà dins. De sobte, el diligentíssim mecànic, abans que el meu pare tingués temps d'advertir-li que dins de l'automòbil hi havia una senyora, elevà el vehicle. La reina es divertí molt amb la insòlita, i per a ella nova, experiència.

Un dia a Cap Rubí, al final del dinar se serví un gelat, preparat en una d'aquelles geladores on el fred s'obtenia mitjançant una barreja de sal i gel. Per algun error, una part de la sal havia caigut en el gelat. El meu pare va ser un dels últims a servir-se, i se n'adonà quan la reina ja n'havia ingerit, sense dir un mot. Es posà com una pólvora, i va clavar un esbronc al servei i a les

meves germanes, per no haver controlat degudament la preparació del gelat. La reina provà d'assuaujar la situació, assegurant que a ella els gelats li agradaven un xic salats. Això enfurismà encara més el meu pare. L'endemà, la reina demanà sal quan el gelat li fou servit.

Un dia uns visitants empenyadors s'aproparen a la seva casa. El van trobar esparracat, ple de greix, reparant un motor. Preguntaren si hi era l'amo, per saludar-lo i demanar permís per contemplar la vista des de la terrassa. "No ho sé", respongué, "preguntin en aquella porta".

Gaudia de Begur, però gaudia d'una manera intensa, sense parar, ja fóra navegant, *bricolejant* o fotesquejant amb el que fos. Més d'un que hagi treballat per a ell recordarà que li havia fotut algun esbronc. Però en el fons era un tros de pa, i Déu sap com estimava la gent d'aquest racó de món. Pla ens recordà la generositat i humanitat amb què atenia els malalts pobres, i sobretot els d'aquest país, on la bondat d'Arruga ha deixat un record inesborrable. Begur li ho reconegué, nomenant-lo fill adoptiu i donant el seu nom a unes escoles. Altres viles, ciutats i pobles li dedicaren també ofrenes. Que recordi, Jerez un carrer, Madrid un monument, Vallirana una avinguda (3). No crec exagerar, però, si penso que les ofrenes de Begur serien per a ell les més preuades. Tornant a Sentís: "[...] fou nomenat fill adoptiu de Begur; li hauria quadrat més 'fill legítim de Begur'".

A. ARRUGA FORGAS

Amb la reina Elisabet, a Aiguablava.

Al xiringuito d'Aiguablava.

(1) "Només mereixen la llibertat i la vida aquells que cada jorn les conquereixen amb llur esforç". (En la nostra postguerra, però, tingué més adeptes la dita anònima: "La ociosidad es la madre de la vida padre").

(2) Com una roca, potser sí, en alguns aspectes. Segons com, terriblement poruc. En començar la Guerra Civil destruï un punyal antic, amb mànec artístic, per por que en algun registre l'acusessin de posseir una arma. (Personalment em complau, car em costa associar intel·ligència amb coratge marcial).

(3) A la *Guia urbana de Barcelona*, edició 1981-1982, hi figura l'"Avenida Doctor Hermenegildo Arruga". Era una avinguda en projecte, paral·lela a l'avinguda República Argentina, entre els actuals carrers de Gomis i Esteve Terrades. No fou construïda, ni figura en successives edicions de la *Guia* (*Nemo propheta acceptus est in patria sua*).

El monument, a Madrid.

El record de les campanes (I)

Fa temps que portava de cap dedicar un escrit al record de les campanes. El proppassat mes d'abril, a la Sala d'Exposicions de les Escoles Velles se'n va presentar una de monogràfica sobre les campanes. La vaig trobar tan interessant que em va engrescar a escriure.

Vaig llegir-hi i veure-hi coses tan boniques que em sembla que el que jo voldria explicar-vos quedarà molt pobre. El títol de l'exposició era *Quan les campanes parlaven. La nostàlgia d'un so*; jo hi afegiria "Quan tenien vida".

Les campanes formaven part de la nostra vida quotidiana, eren importants en l'entorn popular; els diferents tocs ens anunciaven esdeveniments variats. La feina del campaner era molt lligada i poc remunerada, i d'ell depenien el ritme de les activitats de moltes persones. El meu cunyat, Joan Carreras i Ferrer (en Joan campaner), va fer aquest ofici al costat del seu pare durant molts anys a Begur, fins que amb la guerra civil de 1936 s'acabà la feina. Varen treure les campanes per fer-ne material bèl·lic.

Amb en Joan, hem decantat moltes converses cap al seu exofici de campaner. Hem parlat sobretot dels diferents tocs.

Comencem de bon matí amb el toc d'oració, que a l'estiu es tocava a 2/4 de 7 i a l'hivern es retardava mitja hora, fins a les 7. Alguna vegada, quan feia garbí, havia sentit aquest toc des de dins el llit, ben calentó. A les 12 del migdia es tocava l'àngelus; antigament aquest toc aturava per uns moments les activitats, sobretot les del camp. Al menjador de casa va estar penjada molts anys la capçalera d'un calendari, una litografia que representava el famós quadre de Millet *El toc d'oració*. A les vuit del vespre tornaven a fer un altre toc.

A part d'aquests tres establerts diàriament n'hi havia d'altres, com el de bateig, el de foc, el de sometent, el de mort, els tocs normals de les grans celebracions de l'església i populars com els de festa major, Pasqua, Rams, Nadal, Tot Sants... Per anunciar aquestes festes anyals i les de bateig es feia un toc diferent que s'anomena tritllejar (repicar): és un toc molt alegre que consisteix a agafar es *batai* (una corda que penja) amb les mans i picar com

més ràpid millor a la part de dins de la campana. Aquest toc a Begur té un nom molt local, se l'anomena *ramonejar*, perquè aquí hi havia, fa molts anys, un campaner que es deia Ramon, popularment en Ramonet. Trobo que *ramonejar* és un mot que dringa, és sonor i alegre.

També hi havia el "tocar a peix", toc que coneixien totes les mestresses de casa i es gats. Aquest toc es feia gairebé sempre de migdia en avall, perquè als matins ja es paraven a "es cantó des peix" per fer la venda del que s'havia agafat la nit abans o a la matinada. A vegades es produïa una pesca inesperada quan ja havia passat l'hora del mercat; llavors la solució era anar a trobar el campaner perquè toqués a peix (tingueu en compte que estem parlant d'un temps que no hi havia frigorífics per guardar-lo). Aquest toc es feia pujant dalt el teulat de l'església i tocant amb una campana mitjaneta que hi havia cap a sobre de la part nord de l'absis. Això ho podreu veure a la fotografia que adjuntem. L'espaldanya que hi veïeu a l'esquerra va desaparèixer quan el rector, mossèn Eduard Busquets, va fer restaurar l'església, els anys 1950.

El peix que es venia en aquest "fora d'hores" podia ser peix d'art, com rajet, boquet, sonsos; sardines pescades

"amb traia"; i també amb cartutx (sempre prohibit) com saupes, llisses i llobarros.

El toc de peix consistia a agafar es *batai* amb les mans i repicar o *ramonejar* una bona estona. Quan es considerava que la gent ja estava assabentada, llavors es donava el preu. Antigament, quan encara corrien les monedes d'un i dos cèntims, el toc valia per un. Més endavant, quan aquestes peces ja no s'usaven, cada toc valia per cinc. El preu d'aquest peix (excepte el llobarro) oscil·lava entre vint i trenta cèntims el quilo. Hi havia una frase feta que deia "A més de trenta a casa no n'entra".

Quan la casa Forgas de transformació del suro estava en actiu anaven a toc de campana i feien un descans de dues hores per dinar. Hi havia homes que les aprofitaven per dinar de pressa i anar al cafè a fer la partida. A les dues menys cinc, tocava l'últim senyal, llavors deixaven el joc i pujaven corrent cap a la fàbrica.

Si al començament he dit que les campanes tenien vida és perquè de petits (nois) ens agradava anar a jugar al campanar. A l'església, al mateix nivell del cor hi ha una habitació on penjaven les cordes de les campanes; nosaltres les estiràvem i, quan ja estaven ben arrancades, fent un salt ens hi arrapàvem fort i ens remuntaven cinc o sis metres enlaire. També ens divertia molt pujar dalt de tot del campanar i *ramonejar* tocant les mateixes campanes. Si no tenien vida, ens en donaven a nosaltres.

Aquesta vegada he escrit sobre les campanes velles. Al pròxim *Es Pedrís Llarg* intentaré explicar-vos coses de les que ara tenim beneïdes des del dia 31 de maig de 1964.

Acabo aquest escrit amb un petit poema del meu amic Josep Miquel Servià, periodista de Palamós.

Campaneta enjolida
repica a trillo
que omple ma vida
la que més estimo

Campaneta enyorada
fes el toc de dol
la que més estimava
ja no me vol.

Els esglaons de Begur

Begur vers al cel alça el seu cos de roca,
com la branca més ferma de la soca,
al cim d'altres muntanyes i pendents;
tot ell guarnit de llindes i teulades,
i el cap, en altre temps Castell de fades,
brandant sense temença als quatre vents.

Davant hi té la terra empordanesa,
qui sap si bell jardí de la noblesa
a gust seu retallat amb el cisell,
envejosa de dur-hi a la Corona
les maragdes antigues de Girona
o el llorer de l'obert Palafrugell.

Al darrere s'estén la mar, bonica,
que, els dies malaurats que amb ira es pica
li mossega els pilons del pedestal;
s'estén un cel bonic que mai no acaba,
tot el miracle de la costa, brava
quan fremeix a l'espai el temporal.

Begur, segles ençà que en fa la vetlla
i, així que sent l'amençant esquetlla
els seus tentacles va allargant, suau,
i defensa el casal que s'esgarria,
i als punts de perill posa el seu vigia
perquè anunciï el pas a cada nau.

Un vaixell naufragant al mar, un dia,
va raure a Sa Riera i hi rebotia
per dos cops, en designi ultraterrè;
i, havent promès sa imatge venerada
salve, hi deixà la Santa Reparada
com a penyora de la seva fe.

Ella guia Begur en els seus passos,
i, així, els mals de la mar són més escassos
i es fa més curt el seu xisquet d'hivern,
i cada any dóna avenç a la bonança
amb el color blau-verd de l'esperança
que arrauleix tot en un millor govern.

Llavors, quan això arriba, les enormes
masses de roca prenen d'altres formes
i la mar les hi posa el voraviu
d'una randa teixida amb aigua fina,
pintada, en el solell, de purpurina
i perfumada amb la sentor d'estiu.

Llavors, brillen com perles ben fregades,
les platges, que reposen sense onades,
de Sa Tuna, Aiguafreda, i els ocells
desmenteixen renoms de Costa Brava,
i la mansa claror de l'Aiguablava,
i la plàcida joia de Fornells.

Llavors, es veu tot clar, s'aprima l'aire
i als ulls del naturals no els costa gaire
des d'un puig qualsevol veure als seus peus
els masos més llunyans, les pinedes...
el golf de Roses i les illes Medes
i fins el pic més alt del cap de Creus.

Llavors, Begur eixampla el pit, de joia,
brota un gerani a cada pit de noia
i un clavell ben vermell a cada cor;
al crit d'«anem a mar!» baixen les colles
per a poder emportar-se, encara molles,
les petxines del plany i de la sort.

Llavors, cada any, els grups de les donzelles
i els millors jovencells a l'entorn d'elles,
la seda del seu cos van a cremar,
i allà a la platja el sol els agermana
fins encetar el compàs de la sardana
que dansen a l'estil de l'Empordà.

Llavors, quan per les rimbes cau la tarda,
a l'hora que a altres llocs dóna basarda,
als camins de Begur, per tots cantons,
els que retornen, com que el clos els lliga,
duen al llavi una tonada antiga
que és la millor de totes les cançons.

Llavors, Begur vigila a tots. Se'ls mira...
i benèvolament per tots sospira
amb un xic de recança per cada u.
Pel fil de l'horitzó el sol marxa a posta...
posa el cap dins de l'ombra que s'acosta...
i... molt tranquil·lament, s'adorm Begur.

Llavors, la nit ve, clara com el dia:
es posa el cel la seva pedreria
i la lluna fa jocs de resplendors;
els poblets, mandrejant, obren llurs nines
i el mar treu les lluent teranyines
amb l'encesa de llums del pescadors.

Llavors, vénen les hores d'encanteri...
la terra, el cel, la mar, són un misteri...
tot encoratja els homes, tot és pur;
un àngel blanc del firmament davalla...
Dalt del Castell es fa un jacet de palla,
i amb les ales en creu guarda Begur.

De barrets i de monyos

Visites guiades a Begur - Estiu 2001

De barrets i de monyos és una gran revista de cabaret de final del segle XIX, a la qual us conviden les visites guiades de Begur durant l'estiu de 2001. La gran vedet internacional Ernestina Bravo vindrà expressament del Prat de Llobregat (Baix Llobregat) per cantar-vos cuplets coneguts i desapareguts, i amenitzarà la festa amb el seu humor intemporal. L'Ernestina, amb l'ajut del seu empresari, en Mario, esdevindran amfitrions per entretenir-vos mentre us ensenyen la vila i descobreixen els seus secrets.

Parlaran d'en Josep Pla i de l'encant de les dones de Begur, de la misèries dels esclaus deportats a l'Alger, dels diners sempre escassos i de l'illa somiada de Cuba. A través del teatre, les cançons i el ballet, evocaran el passat sempre present als carrers i places del nostre poble.

HORARIS

JuliolEls divendres des del 13 de juliol de 2001

AgostTotes els dimarts i els divendres d'agost de 2001

Hora de sortida ... 3/4 de 9 del vespre a la plaça Comas i Ros

Preu1.000 pessetes

OrganitzacióArxiu Municipal de Begur

Realització i producció. *La Genial Teatre*

Les visites guiades de Begur 2001 volen recordar l'època de prosperitat que s'inicià amb el retorn dels emigrants de Cuba, els *americanos*, que, fortuna feta, invertiren a la vila; així es crearen les primeres fàbriques de suro i es construí el Casino, amb el qual Begur es va obrir al món artístic, tarannà que s'ha mantingut viu fins avui.

I ara, gaudim amb la formidable Ernestina Bravo!

Amb la gran vedette internacional del Prat de Llobregat Ernestina Bravo

RECORREGUT

- Plaça Comas i RosBelleza de les dones de Begur
- EsglésiaLlegendes i realitat de Begur
- Torre Sant Ramon (torre d'en Caixa)Moros i cristians
- Carrer del castellUna tèrbola història de diners
- Castell de BegurLes guerres de Begur
- Ermita de Sant RamonEl rescat dels captius
- Carrer Bonaventura Carreras ...Els *americanos*
- El Casino*De barrets i de monyos*